

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 9396/2025
03.09.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Владиславе Милићевић и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији су пуномоћници Драган Бојанић, адвокат из ... и Јован Челебић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Небојша Симић, адвокат из ..., ради уређења начина вршења родитељског права, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 86/25 од 04.03.2025. године, у седници одржаној 03.09.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 86/25 од 04.03.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Параћину П2 158/24 од 24.10.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па су малолетни ВВ, рођен ...2013. године у ... и малолетна ГГ, рођена2017. године у ..., поверени на самостално вршење родитељског права оцу, тужиоцу АА, а тужена ББ из ..., као мајка малолетне деце има право и дужност да малолетну децу издржава и да са њима одржава личне односе и да о битним питањима која утичу на живот деце одлучује заједнички са оцем малолетне деце. Ставом другим изреке, одређено је да ће пребивалиште малолетне деце бити место становања и пребивалишта оца малолетне деце, тужиоца АА. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да доприноси издржавању малолетног ВВ износом од 17.540,00 динара и малолетне ГГ износом од 17.540,00 динара сваког 01. до 05. у месецу за текући месец почев од 14.05.2024. године па убудуће, док за то постоје законски услови или док ова пресуда не буде укинута или измењена, уплатом новчаних средстава преко текућег рачуна законског заступника малолетне деце тужиоца АА из ... на његов текући рачун, с тим да је доспеле, а неисплаћене рате дужна да исплати одједном, све са законском затезном каматом на укупан износ доспелих рата издржавања почев од извршности пресуде па до исплате. Ставом четвртим изреке, одређено је да ће се одржавање личних односа између тужене са малолетном децом ВВ и ГГ одвијати по договору родитеља у складу са жељама деце и њиховим школским

обавезама. Ставом петим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж2 86/25 од 04.03.2025. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужене и потврђена првостепена пресуда у ставу првом, ставу другом, делу става трећег изреке којим је обавезана тужена да доприноси издржавању малолетног ВВ износом од 16.000,00 динара и ГГ износом од 14.000,00 динара, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец почев од 17.05.2024. године па убудуће, док за то постоје законски услови или док та пресуда не буде укинута или измењена уплатом на текући рачун законског заступника малолетне деце тужиоца – оца који се води код „... Банке“, с тим што је доспеле, а неисплаћене рате дужна да исплати одједном, све са законском затезном каматом на укупан износ доспелих рата издржавања почев од извршности пресуде до исплате, ставу четвртом изреке и ставу петом изреке. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у делу става трећег изреке тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца у делу у ком је тражио да се тужена обавезе да доприноси издржавању малолетног ВВ преко износа из претходног става износом од још 1.540,00 динара и малолетне ГГ преко износа из претходног става, износом од још 3.540,00 динара, сваког 01. до 05. у месецу за текући месец почев од 14.05.2024. године па убудуће, као и у делу у коме је тражио да се тужена обавезе да доприноси издржавању малолетног ВВ и малолетне ГГ износима из претходног става за период од 14.05.2024. до 16.05.2024. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права у односу на потврђујући део пресуде.

Тужилац је поднео одговор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану одлуку применом члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11 ... 10/23) па је нашао да ревизија тужене није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ревизијом се не указује на друге повреде поступка због којих се, применом члана 407. став 1. ЗПП ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су живеле у ванбрачној заједници до 2024. године, у којој су добили двоје малолетне деце, сина ВВ рођеног ...2013. године и ћерку ГГ, рођену ...2017. године. Након прекида ванбрачне заједнице родитеља деца су остала да живе са оцем у кући у којој су до тада сви живели, а мајка живи са новим ванбрачним партнером у изнајмљеном стану. Тужилац је запослен у ...“ д.о.о. ... као ... и његова укупна месечна примања сада износе: плата 50.000,00 динара месечно и бонуси око 100.000,00 до 120.000,00 динара. Тужена је незапослена, али повремено у кући обавља ... услуге и тако остварује приходе од око 30.000,00 динара месечно, а уколико не пронађе други посао планира да отвори свој салон. Тужиочева мајка сада помаже тужиоцу у чувању деце. Након прекида ванбрачне заједнице странака, кћерка ГГ одлази код тужене у стан у коме тужена живи са садашњим

ванбрачним партнером и тамо борави више дана. Син ВВ се са туженом виђа у граду или код њених родитеља. Малолетни ВВ иде у основну школу и његове месечне потребе износе 40.000,00 динара, које потребе обухватају трошкове исхране, одеће, обуће, средства за хигијену, школски прибор, спортске активности. Малолетна ГГ иде у основну школу и њене укупне месечне потребе износе 35.000,00 динара, које потребе обухватају трошкове за исхрану, средства за хигијену, одећу, обућу, школски прибор, спортске активности.

Центар за социјални рад ... дао је мишљење да су оба родитеља мотивисана за вршење родитељског права над малолетном децом, али да је у најбољем интересу деце да се повере оцу на самостално вршење родитељског права и да остану у домаћинству у коме су одрасла и у средини која им је позната и коју сматрају својим домом, што је и жеља малолетне деце, да је у њиховом најбољем интересу да се не раздвајају у овом календарском узрасту, без обзира на чињеницу што ћерка ГГ одлази код тужене у домаћинство и тамо проводи по неколико дана.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су тужиоцу доделили самостално вршење родитељског права над заједничком малолетном децом парничних странака, одредили начин одржавања личних односа деце са туженом мајком, као и њен допринос издржавању, с позивом на одредбе чланова 6. став 1. тачка 61. став 1, 62. став 1, 77, 154. став 1, 160, 266. став 3. и 270. Породичног закона и одредбе члана 3. став 1. и 2. и члана 9. став 3. Конвенције о правима детета.

Нису основани ревизијски наводи којима се побија одлука о самосталном вршењу родитељског права.

Одредбом члана 3. став 1. Конвенције о правима детета, прописано је да у свим активностима које се тичу деце од примарног значаја су интереси детета, без обзира на то да ли га спроводе јавне или приватне институције за социјалну заштиту, судови, административни органи или законодавна тела. У смислу одредбе члана 6. став 1. Породичног закона, свако је дужан да се руководи најбољим интересом детета у свим активностима које се тичу детета. Дужност суда да се у спору за заштиту права детета и у спору за вршење, односно лишење родитељског права, руководи најбољим интересом детета прописано је одредбом члана 266. став 1. истог закона.

Породични закон, у одредби члана 67. прописује да је родитељско право изведено из дужности родитеља и постоји само у мери која је потребна за заштиту личности, права и интереса детета, садржина родитељског права које се састоји од дужности и старања о детету, чувања, подизања, васпитања и образовања, заступања и издржавања детета, као и управљања располагањем његовом имовином, регулисано је одредбом члана 68. – 74. Породичног закона, суштина свих дужности и права родитеља је добробит и најбољи интерес детета.

Најбољи интерес детета је правни стандард који се цени према околностима сваког конкретног случаја, а елементи за процену су, између осталог, узраст и пол детета, жеље и осећања детета, с обзиром на узраст и зрелост, потребе детета и то: васпитне, затим потребе становања, исхране, одевања, здравствене бриге и др, као и способност родитеља да задовољи утврђене потребе.

По оцени Врховног суда, нижестепени судови су код оцено ко ће од родитеља самостално вршити родитељско право, руководећи се најбољим интересом малолетне деце странака (члан 6. Породичног закона), правилно имали у виду све утврђене чињенице, уз поклањање дужне пажње и мишљењу деце. По мишљењу Центра за социјални рад ..., у најбољем интересу малолетне деце је да наставе животну организацију у домаћинству оца гдесе бака по оцу такође стара о деци, с обзиром да деца осећају већу сигурност и слободу када бораве код оца, који има емотивне капацитете да разуме њихове емотивне и развојне потребе. Такође, приликом поверавања деце оцу на самостално вршење родитељског права нижестепени судови су правилно имали у виду и чињеницу да син странака не жели да посећује мајку, нити проводи време са њом у њеној новој ванбрачној заједници са новим партнером, а да ћерка одлази повремено код мајке у домаћинство и проводи по више дана код ње није од утицаја на другачију одлуку, закључивши да ће у домаћинству оца деци бити омогућени повољни услови за развој, учење и истраживање, као и одрастање, уз уважавање њихових личности и развојних потреба према узрасту у коме се налазе.

Неосновано се ревизијом оспорава одлука о моделу уређења личних односа мајке и малолетне деце. По оцени Врховног суда правилан је закључак нижестепених судова да је у најбољем интересу деце да се остварују лични контакти мајке по договору родитеља, а у складу са жељама деце и њиховим школским обавезама. На овај начин може доћи до успостављања бољих односа између малолетног сина и мајке, те евентуално касније стварање могућности за регулисање личних контаката на другачији начин.

Правилна примена одредби чланова 160, 161. и 162. Породичног закона обавезује суд да приликом доношења одлуке о издржавању деце води рачуна о њиховим најбољим интересима, док се обавеза родитеља као дужника издржавања заснива на критеријуму одговорног родитељства. То значи да је родитељ који не живи са малолетном децом увек у обавези да доприноси њиховом издржавању и то бар у висини минималне суме предвиђене чланом 160. став 4. Породичног закона. Једино на овај начин малолетној деци се може обезбедити сума неопходна за задовољење њихових потреба (егзистенцијалних, здравствених, образовних и социјалних).

У конкретном случају цењене су све ове околности. И по оцени Врховног суда, тужена има обавезу да доприноси издржавању малолетне деце и то сина износом од 16.000,00 динара, а ћерке износом од 14.000,00 динара. Наиме, малолетна деца иду у основну школу, а током поступка утврђене су њихове потребе, усаглашене захтевима и условима средина у којима живе у време доношења нижестепене одлуке. Приликом одлучивања о висини издржавања цењене су и могућности тужене као дужника издржавања, у складу са чланом 160. став 3. истог закона имајући у виду да је здрава, млада и радно способна, планира да отвори свој салон, те да досуђеним износом неће бити угрожена њена егзистенција, при чему је дужна да додатним ангажовањем обезбеди средства потребна за задовољење потреба мал. деце као повериоца издржавања, а која обавеза тужене је приоритетна у односу на све остале јер иста, између осталог, нема законску обавезу издржавања других лица. Преко висине доприноса који ће мајка плаћати за малолетну децу, за које је обавезана да учествује у њиховом издржавању, а до висине укупно утврђених потреба учествоваће отац и то како у материјалним средствима, тако и радом око деце који се огледа у чувању,

подизању, васпитавању, образовању и заступању његових интереса, у обиму који је довољан за задовољење њихових животних потреба.

Правилна је одлука о трошковима поступка јер је донета на основу чланова 153. и 154. ЗПП.

Имајући ово у виду, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић